

18 Απριλίου, 1991

[ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ, Χ' ΤΣΑΓΓΑΡΗΣ, ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ, Δ/στές]

ΣΑΒΒΑΣ ΚΑΚΟΨΗΤΟΣ,

Εφεσείων,

v.

ΤΗΣ ΑΣΤΥΝΟΜΙΑΣ,

Εφεσίβλητης.

(Ποινική Έφεση Αρ. 5142).

Οδήγηση αυτοκινήτου χωρίς τη δέουσα επιμέλεια και προσοχή κατά παράβαση των άρθρων 8 και 19 του Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, 1972 (Νόμος 86/72).

Απόδειξη — Πραγματική μαρτυρία — Ποιά είναι η σημασία της σε υποθέσεις οδικών δυστυχημάτων — Οι ζημιές των αυτοκινήτων αποτελούν τέτοια μαρτυρία. 5

Απόδειξη — Πραγματική μαρτυρία — Εμπειρογνώμων — Ανεπαρκής αιτιολογία απόρριψης μαρτυρίας εμπειρογνώμονα που δεν είχε αμφισβητηθεί από την κατηγορούσα αρχή και που ήταν η μόνη πραγματική μαρτυρία στην υπόθεση. 10

Αξιοπιστία μαρτύρων — Επέμβαση Εφετείου μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις στα ευρήματα πρωτόδικου Δικαστηρίου με βάση τέτοια μαρτυρία — Εσφαλμένη καθοδήγηση αναφορικά με την παρουσία μάρτυρα στη σκηνή του ατυχήματος επιβάλλει τέτοια επέμβαση.

Επανεκδίκαση — Αρχές με βάση τις οποίες το Εφετείο ασκεί την εξουσία του να διατάξει επανεκδίκαση υπόθεσης. 15

Ο εφεσείων οδηγούσε το αυτοκίνητο του που ήταν το τρίτο στη σειρά οχημάτων που κινούνταν προς την ίδια κατεύθυνση στον κύριο δρόμο Λεμεσού - Πλατρών.

Το αυτοκίνητο που προηγείτο εκείνου του εφεσείου προσπέρασε το πρώτο στη σειρά φορτηγό και απομακρύνθηκε όταν πλησίαζε από την αντίθετη κατεύθυνση το αυτοκίνητο του παραπονούμενου το οποίο παρέκκλινε προς το αριστερό κράσπεδο του δρόμου για να αποφύγει τη σύγκρουση με το αυτοκίνητο που προπερνούσε αντικανονικά. Η κρίσιμη διαφωνία αναφερόταν στην πορεία του από τη στιγμή αυτή και μετά σε συνάρτηση με την παρουσία του αυτοκινήτου του εφεσείου. 20
25

5 Σύμφωνα με την κατηγορούσα αρχή ο εφεσείων προσπάθησε κι εκείνος να προσπεράσει το φορτηγό με αποτέλεσμα να συγκρουσθεί στη λανθασμένη πλευρά του δρόμου με το όχημα του παραπονομένου, ενώ σύμφωνα με την υπεράσπιση ο παραπονούμενος στην προσπάθεια του να επανέλθει στην άσφαλτο συγκρούστηκε με το αυτοκίνητο του εφεσείοντα που ήταν στην κανονική πλευρά του δρόμου.

10 Το Πρωτόδικο Δικαστήριο βρήκε ένοχο τον εφεσείοντα για οδήγηση αυτοκινήτου χωρίς τη δέουσα επιμέλεια και προσοχή. Δεν του επέβαλε ποινή αλλά τον διάταξε να πληρώσει μόνο τα έξοδα της δίκης λόγω τραυματισμού του και ολικής καταστροφής του αυτοκινήτου του.

15 Ο λόγος της έφεσης ήταν ότι η καταδίκη του εφεσείοντα ήταν λανθασμένη γιατί το πρωτόδικο Δικαστήριο παρέλειψε να λάβει υπόψη και αξιολογήσει και/ή εκτιμήσει ορθά το σύνολο της μαρτυρίας και/ή παρέλειψε να αξιολογήσει την απόφαση του.

Το Ανώτατο Δικαστήριο αποδέχτηκε την έφεση και αποφάνθηκε ότι:

20 1) Η καταδικαστική απόφαση ήταν αποτέλεσμα αξιολόγησης προφορικής μαρτυρίας μόνο, χωρίς να ληφθή υπόψη οποιαδήποτε πραγματική μαρτυρία όπως στην παρούσα υπόθεση ήταν οι ζημιές των αυτοκινήτων.

25 2) Η παρουσία μάρτυρα στη σκηνή του δυστυχήματος θεωρήθηκε δεδομένη υπό του πρωτόδικου Δικαστηρίου παρ' όλη τη σύγκρουση μαρτυρίας, και είχε σαν αποτέλεσμα τη λανθασμένη καθοδήγηση του.

30 3) Η μαρτυρία του εμπειρογνώμονα εσφαλμένα απορρίφθηκε από το πρωτόδικο Δικαστήριο. Η μαρτυρία αυτή ήταν η μόνη μαρτυρία που είχε σχέση με τις ζημιές των αυτοκινήτων και που υπό τις περιστάσεις θα μπορούσαν να θεωρηθούν ως η μόνη πραγματική μαρτυρία στην υπόθεση. Επίσης στέργισε το Δικαστήριο τη δυνατότητα αξιολόγησης μαρτυρίας αναφορικά με την θέση του σημείου στο οποίο κτυπήθηκε το όχημα του εφεσείοντα.

35 4) Η εσφαλμένη καθοδήγηση αναφορικά με τη μαρτυρία, η παράλειψη λήψης υπόψη περιστάσεων ουσιωδών για την αξιολόγηση της μαρτυρίας και η ανεπαρκής αιτιολογία της απόρριψης της μαρτυρίας του εμπειρογνώμονα επιβάλλουν την επέμβαση του Εφετείου στα ευρήματα που κατάληξε το πρωτόδικο Δικαστήριο.

40 Για όλους τους πιο πάνω λόγους η έφεση επιτρέπεται και η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου παραμερίζεται.

Το Εφετείο έχει εξουσία να διατάξει επανεκδίκαση της υπόθεσης. Κλασική περίπτωση είναι όπου διαπιστώνεται λανθασμένη νομική καθοδήγηση νοουμένου ότι η μαρτυρία θα μπορούσε με

βάση το νόμο να στηρίξει καταδίκη.

Στην παρούσα υπόθεση δεν έχει γίνει τέτοια διαπίστωση. Το Ανώτατο Δικαστήριο σταθμίζοντας όλα τα σχετικά στοιχεία συμπεριλαμβανομένου και του μεγάλου χρονικού διαστήματος που απαιτήσε η πρώτη δίκη χωρίς να επιβληθεί ποινή αλλά μόνο η καταβολή των εξόδων της δίκης έκρινε ότι δεν θα ήταν ορθό να υποβληθεί ο εφεσείων στην ταλαιπωρία επανεκδίκασης της υπόθεσης.

5

Η έφεση επιτρέπεται. Ο κατηγορούμενος αθκώνεται και απαλλάσσεται.

Υποθέσεις που αναφέρθηκαν:

10

Paradopoulos v. Stavrou (1982) 1 C.L.R. 321;

Kkafa v Kalorkotis (1982) 1 C.L.R. 372;

Polykarrou v Polykarrou (1982) 1 C.L.R. 182;

Karapouh v Αγαπίου (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 377;

15

Πίτσιλλον v Ευγενίου (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 691;

Μανριδής v Dharaghji και άλλου (Πολιτική Έφεση 7617 ημερ. 30.11.90);

Δεσπότης ν Αστυνομίας (1990) 2 Α.Α.Δ. 287;

Reid v Queen [1979] 2 All ER 904;

Pierides v Republic (1971) 2 C.L.R. 263;

20

Charalambous v Republic (1985) 2 C.L.R. 97.

Έφεση εναντίον της καταδίκης.

Έφεση εναντίον της καταδίκης από τον Σάββα Κακόψητο ο οποίος βρέθηκε ένοχος στις 25 Απριλίου, 1989 από το Επαρχιακό Δικαστήριο Λεμεσού (Αριθμός Ποινικής Υπόθεσης 20030/87) στην κατηγορία ότι οδηγούσε χωρίς την δέουσα επιμέλεια και προσοχή κατά παράβαση των άρθρων 8 και 19 του Περί Μηχανοκινήτων Οχημάτων και Τροχαίας Κινήσεως Νόμου, 1972 (Νόμος 86/72) και καταδικάστηκε από τον Παμπαλλή, Ε.Δ. στην πληρωμή των εξόδων που ανέρχονται σε £53.- χωρίς να επιβληθεί καμιά ποινή.

25

30

Κ. Μ. Χατζηπιέρας, για τον Εφεσείοντα.

Σ. Μάτσας, Δικηγόρος της Δημοκρατίας Α, για την Εφεσίβλητη.

Cur. adv. vult.

5 ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ Δ.: Την απόφαση του Δικαστηρίου θα δώσει ο Δικαστής κ. Κωνσταντινίδης.

10 ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ. Δ.: Ο εφεσείων βρέθηκε ένοχος για οδήγηση αυτοκινήτου χωρίς τη δέουσα επιμέλεια και προσοχή. Υποστηρίζει ότι η καταδίκη του ήταν λανθασμένη γιατί το πρωτόδικο δικαστήριο "παρέλειψε να λάβει υπόψη και αξιολογήσει και/ή εκτιμήσει ορθά το σύνολο της μαρτυρίας, και/ή παρέλειψε να αιτιολογήσει την απόφαση του."

15 Οι γενικές συνθήκες κάτω από τις οποίες έγινε το ατύχημα που οδήγησε στη δίωξη του εφεσείοντα είναι παραδεκτές. Ο Εφεσείων οδηγούσε το αυτοκίνητό του με αριθμό εγγραφής JJ052, στο κύριο δρόμο Λεμεσού-Πλατρών. Ήταν το τρίτο στη σειρά των οχημάτων που κινούνταν προς την ίδια κατεύθυνση.

20 Είναι παραδεκτό ότι το αυτοκίνητο που προηγείτο εκείνου του εφεσείοντα, προσπέρασε το πρώτο στη σειρά φορτηγό με αριθμό εγγραφής EC 428 και απομακρύνθηκε όταν από την αντίθετη κατεύθυνση πλησίαζε το αυτοκίνητο του παραπονούμενου με αριθμό εγγραφής EA 946.

25 'Όλοι, λίγο ή πολύ, είδαν το αυτοκίνητο του παραπονούμενου να παρεκκλίνει προς το αριστερό κράσπεδο του δρόμου για να αποφύγει την σύγκρουση με το αυτοκίνητο που προσπερνούσε αντικανονικά. Η κρίσιμη διαφωνία αναφερόταν στη πορεία του από τη στιγμή εκείνη και

30 μετά, σε συνάρτηση με την πορεία του αυτοκινήτου του εφεσείοντα.

Σύμφωνα με την κατηγορούσα αρχή, ο εφεσείοντας προσπάθησε και εκείνος να προσπεράσει το φορτηγό, με

αποτέλεσμα να συγκρουσθεί στη λανθασμένη πλευρά του δρόμου σε σχέση με την πορεία του με το αυτοκίνητο του παραπονούμενου που στο μεταξύ επανήλθε στην άσφαλτο. Σύμφωνα με την υπεράσπιση, ο παραπονούμενος, στη προσπάθεια του να επανέλθει από το κράσπεδο στην άσφαλτο, συγκρούσθηκε με το αυτοκίνητο του εφεσείοντα που ήταν κανονικά στην πλευρά του.

5

Επιπρόσθετα προς τον παραπονούμενο και τον εφεσείοντα κατάθεσαν ως μάρτυρες των συνθηκών κάτω από τις οποίες έγινε το δυστύχημα, για την κατηγορούσα αρχή ο Γ. Κούσης και για την υπεράσπιση ο Ι. Σωτηρίου. Ο Γ. Κούσης εμφανίστηκε ν' ακολουθούσε με το αυτοκίνητό του τον εφεσείοντα. Ο Ι. Σωτηρίου ήταν ο οδηγός του φορτηγού που, σύμφωνα με την κατηγορούσα αρχή, επιχείρησε να προσπεράσει ο εφεσείων. Στην απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου γίνεται αναφορά σε πραγματική μαρτυρία και στη νομολογία αναφορικά με τη σημασία της σε υποθέσεις αυτής της φύσης. Στο τέλος όμως δεν εξειδικεύθηκε κάποιο στοιχείο που θα μπορούσε να θεωρηθεί ότι ανταποκρίνεται στον όρο αυτό. Η μαρτυρία που υπάρχει δεν βοήθησε στον προσδιορισμό του σημείου της σύγκρουσης. Τα διάφορα υλικά που βρέθηκαν στην άσφαλτο, σύμφωνα με την απόφαση, καταλάμβαναν αρκετά μεγάλη έκταση και τα αυτοκίνητα κατάληξαν σε θέσεις αρκετά μακριά από την περιοχή της σύγκρουσης. Ως είδος πραγματικής μαρτυρίας θα μπορούσαν να θεωρηθούν οι ζημιές που είχαν υποστεί τα αυτοκίνητα. Σε σχέση με αυτές η υπεράσπιση κάλεσε τον εμπειρογνώμονα Ν. Μαρκουλλή, τη μαρτυρία όμως του οποίου απόρριψε το πρωτόδικο Δικαστήριο. Στην πραγματικότητα, η καταδικαστική απόφαση ήταν το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της προφορικής μαρτυρίας.

10

15

20

25

30

Το πρωτόδικο Δικαστήριο σχολίασε αρνητικά συγκεκριμένα σημεία της μαρτυρίας του παραπονούμενου. Σημείωσε πως δεν τον εντυπωσίασε, αναφέρθηκε στο ενδιαφέρον που φυσιολογικά είχε στην έκβαση της δίκης και εξειδίκευσε την αμφιταλάντευση του αναφορικά με το κατά πόσο οδήγησε ή όχι το αυτοκίνητο του στο αριστερό

35

κράσπεδο του δρόμου. Αποδέχτηκε όμως τη μαρτυρία του γιατί κατά τα άλλα "ήταν πειστικός και η μαρτυρία του ήταν συνακόλουθη με τη μαρτυρία του ΜΚ3", τον οποίο χαρακτήρισε ως φυσικό και σταθερό στις απαντήσεις του και ως μάρτυρα που έκαμε εξαιρετική εντύπωση στο Δικαστήριο. Πρόκειται για τον Γ. Κούση, ο οποίος, όπως κατάθεσε, ακολουθούσε το αυτοκίνητο του εφεσείοντα. Με δυο λόγια, ισχυρίστηκε ότι είδε τον εφεσείοντα να ακολουθεί το προπορευόμενο αυτοκίνητο για να προσπεράσει και αυτός το φορτηγό, με αποτέλεσμα να συγκρουστεί με το αυτοκίνητο του παραπονούμενου που μετά την παρέκκλιση του στο κράσπεδο βρέθηκε στην κανονική του πλευρά μέσα στην άσφαλτο.

Η αξιοπιστία του Γ. Κούση ήταν κεντρικό θέμα στη δίκη. Πέρα απ' όσα συνδέθηκαν με τους επί μέρους ισχυρισμούς του Γ. Κούση, όπως προκύπτει από τη γραμμή της αντεξέτασης, ήταν βασική θέση της υπεράσπισης πως ο μάρτυρας αυτός στην πραγματικότητα δεν ήταν καν στη σκηνή του δυστυχήματος. Ο εξεταστής της υπόθεσης Αστ. Φ. Πέτρου κατάθεσε πως δεν είδε στη σκηνή ούτε τον Γ. Κούση ούτε το αυτοκίνητο του. Κατάθεσε πως στο κάλεσμα του για αυτόπτες μάρτυρες ανταποκρίθηκε μόνο ο Ι. Σωτηρίου τον οποίο και οδήγησε στον αστυνομικό σταθμό για τη λήψη κατάθεσης. Ο Γ. Κούσης ισχυρίστηκε ότι όχι μόνο είδε αλλά και συνομίλησε με τον εξεταστή αναφορικά με την υπόθεση. Ο εξεταστής ενδιαφέρθηκε, είπε, να πληροφορηθεί ποιοι ήταν μάρτυρες της σύγκρουσης. Του ανέφερε πως είχε δει το δυστύχημα και προθυμοποιήθηκε να δώσει κατάθεση. Ο εξεταστής όμως αφού σημείωσε τα στοιχεία της ταυτότητας του, του είπε πως δεν χρειαζόταν να δώσει κατάθεση επειδή "έπιασε από τον άλλο". Τη δική του κατάθεση την έδωσε στον αστυνομικό σταθμό 14 μέρες αργότερα.

Ενώ η θέση της υπεράσπισης ως προς την παρουσία ή μή του μάρτυρα Γ. Κούση στη σκηνή προκύπτει πως απασχόλησε το πρωτόδικο Δικαστήριο, φαίνεται πως η τελική του κατάληξη σε σχέση με το σημείο αυτό δεν ήταν το αποτέλεσμα της στάθμισης των στοιχείων που υπήρχαν όπως

τα συνοψίσαμε. Το πρωτόδικο Δικαστήριο δεν φαίνεται να έστρεψε την προσοχή του προς την κατεύθυνση της πλήρους σύγκρουσης μεταξύ της μαρτυρίας των δυο από τους τρεις μάρτυρες κατηγορίας σε σχέση με το σημείο αυτό. Πρέπει να σημειώσουμε εδώ ότι το πρωτόδικο Δικαστήριο απόρριψε τη μαρτυρία του εξεταστή της υπόθεσης έχοντας όμως υπόψη την προχειρότητα και τη σπουδή με την οποία, όπως αναφέρεται στην απόφαση, διερεύνησε το δυστύχημα. Η αιτιολογία αυτής της αξιολόγησης είχε σχέση με τις μετρήσεις και τις παρατηρήσεις του στη σκηνή και όχι με το δυνητικά διαφορετικό θέμα του κατά πόσο η μαρτυρία του εξεταστή ως προς τη παρουσία του Γ. Κούση στη σκηνή ήταν ψευδής. Εφόσον επεκτεινόταν ο προβληματισμός και σε σχέση με αυτή την πτυχή, σίγουρα θα συνεξεταζόταν και η πειστικότητα του ισχυρισμού του Γ. Κούση σύμφωνα με τον οποίο ο εξεταστής της υπόθεσης ενώ ζήτησε να πληροφορηθεί ποιοί είδαν το δυστύχημα μόλις ανταποκρίθηκε τον πληροφόρησε πως δεν τον χρειαζόταν. Τα σημειώνουμε αυτά όχι για να εκφράσουμε οποιαδήποτε άποψη αναφορικά με το ποιό θα έπρεπε να ήταν το αποτέλεσμα μιας τέτοιας αξιολόγησης αλλά ως σχετικά με τον τρόπο αντιμετώπισης του ζητήματος της παρουσίας του Γ.Κούση στη σκηνή.

Όπως αναφέραμε, ενώπιον του πρωτόδικου Δικαστηρίου βρισκόταν και η μαρτυρία του Ι. Σωτηρίου οδηγού του φορτηγού που φερόταν να επιχείρησε να προσπεράσει ο εφεσείων. Συνοψίζοντας τη μαρτυρία του το πρωτόδικο Δικαστήριο σημειώνει πως σε σχετική ερώτηση απάντησε ότι θυμόταν την ύπαρξη στη σκηνή κάποιου Γ. Κούση ο οποίος τηλεφώνησε στην αστυνομία και την πυροσβεστική. Σε άλλο σημείο της απόφασης σημειώνεται πως, σύμφωνα με τον ίδιο μάρτυρα, ο Γ. Κούσης εμφανίστηκε μετά από περίπου ένα λεπτό από τη στιγμή που έβγαλε (ο Ι. Σωτηρίου) τον κατηγορούμενο από το αυτοκίνητό του. Όπως όμως δέχτηκε ενώπιον μας και ο εκπρόσωπος της κατηγορούσας αρχής, ο Ι. Σωτηρίου δεν είπε κάτι τέτοιο. Είπε ακριβώς το αντίθετο. Τόσο κατά την κυρία εξέταση όσο και σε απάντηση στις επανειλημμένες σχετικές ερωτήσεις που του υποβλήθηκαν κατά την αντεξέταση του, αρνήθηκε

επίμονα την παρουσία του Γ. Κούση στη σκηνή σε οποιοδήποτε στάδιο. Σύμφωνα με τη μαρτυρία, άλλος ήταν που τηλεφώνησε στην αστυνομία και την πυροσβεστική.

5 Ο δικηγόρος του εφεσείοντα επεκτάθηκε σ' όλα όσα σχετίζονταν με τα συμπεράσματα του πρωτόδικου Δικαστηρίου αναφορικά με την αξιοπιστία των μαρτύρων που κλήθηκαν. Ήταν η εισήγησή του πως δεν ήταν δικαιολογημένη η απόρριψη της μαρτυρίας του εφεσείοντα και των μαρτύρων που κάλεσε. Θεωρούμε αρκετό να αναφερθούμε μόνο στα όσα σχετίζονται με τη μαρτυρία του εμπειρογνώμονα Ν. Μαρκουλλή. Ο Ν. Μαρκουλλής κατάθεσε πως από την επιθεώρηση του αυτοκινήτου του εφεσείοντα κατ'άληξε στο συμπέρασμα πως κτυπήθηκε στο πλευρό στη θέση του μπροστινού δεξιού τροχού και όχι μπροστά.

10 15 Υποστηρίζει ο εφεσείων πως αν γινόταν δεκτή αυτή η μαρτυρία θα ενισχυόταν η εκδοχή της υπεράσπισης. Ο Ν. Μαρκουλλής μαζί με τις φωτογραφίες του αυτοκινήτου του εφεσείοντα παρουσίασε στο Δικαστήριο και άλλες, δυό όπως μας εξηγήθηκε, που δεν είχαν σχέση με την υπόθεση. Το λάθος αυτό το πρωτόδικο Δικαστήριο το απόδωσε σε προχειρότητα και έκρινε πως για το λόγο αυτό δεν έπρεπε να δώσει βαρύτητα στη μαρτυρία του εμπειρογνώμονα. Όπως επισήμανε όμως ο δικηγόρος του εφεσείοντα, δεν είχε αμφισβητηθεί ούτε η αξιοπιστία του μάρτυρα ούτε η εγκυρότητα των συμπερασμάτων στα οποία κατ'άληξε. Πραγματικά, με τη σύντομη αντεξέταση στην οποία υποβλήθηκε, απλώς επιζητήθηκε να εναρμονιστεί το συμπέρασμα του μάρτυρα και με εκδοχή όχι απαραίτητα ενόικη για τον εφεσείοντα.

30 Είναι μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις που επεμβαίνει το εφετείο στα ευρήματα στα οποία καταλήγει το πρωτόδικο Δικαστήριο με βάση την αξιοπιστία των μαρτύρων που κατάθεσαν ενώπιον του. Για τις ανάγκες της υπόθεσης αυτής είναι αρκετό να σημειώσουμε πως η εσφαλμένη καθοδήγηση αναφορικά με τη μαρτυρία, η παράλειψη λήψης υπόψη περιστάσεων ουσιωδών για την αξιολόγηση της μαρτυρίας αλλά και η ανεπαρκής αιτιολογία της κρίσης αναφορικά με την αξιοπιστία των μαρτύρων, αποτε-

35

λούν περιπτώσεις η διαπίστωση των οποίων επιβάλλει την επέμβαση του Εφετείου (Βλέπε *Papadopoulos v. Stavrou* (1982) 1 CLR 321, *Kkafa v. Kalorkotis* (1982) 1 CLR 372, *Polycarou v. Polykarou* (1982) 1 CLR 182, *Ramez Karanouh v. Μαρω Αγαπίου και άλλου*, (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 377, *Μόδεστου Πίτσιλλου ν. Δημητράκη Ευγενίου* (1989) 1 Α.Α.Δ. (Ε) 691, *Φοίβος Μαυρίδης ν. Rima J. Dharaghji και άλλου Πολιτική Έφεση 7617 της 30.11.90*).

Στην υπόθεση αυτή, η καταδίκη του εφεσείοντα ήταν στην ουσία το αποτέλεσμα της αποδοχής της μαρτυρίας του Γ. Κούση. Το μέρος όμως της απόφασης αναφορικά με το κρίσιμο ζήτημα της παρουσίας του Γ. Κούση στη σκηνή είναι αντίθετο με τη μαρτυρία. Το πρωτόδικο Δικαστήριο παίρνοντας ως δεδομένη, όπως προκύπτει, την παρουσία του, δεν αξιολόγησε τους αντικρουόμενους ισχυρισμούς πάνω στο θέμα και βέβαια δεν έστρεψε την προσοχή του ούτε και προς το γεγονός ότι η μαρτυρία του Γ. Κούση ήταν κατ' ευθείαν αντίθετη και με τη μαρτυρία του πρώτου μάρτυρα κατηγορίας που ήταν ο εξεταστής της υπόθεσης. Το πρωτόδικο Δικαστήριο καθοδηγήθηκε εσφαλμένα ως προς τη μαρτυρία και η τελική του κρίση πάνω στο ζήτημα είναι τρωτή.

Πέρα απ' αυτά, η αιτιολογία της απόρριψης της μαρτυρίας του εμπειρογνώμονα που κάλεσε η υπεράσπιση, δεν είναι επαρκής. Η πρόσδοση στο λάθος της παρουσίας δυο φωτογραφιών που δεν σχετίζονταν με την υπόθεση, σημασίας τέτοιας που οδήγησε στην, χωρίς άλλο, απόρριψη της μαρτυρίας του εμπειρογνώμονα στο σύνολό της, ήταν εσφαλμένη. Πολύ περισσότερο, αφού, όπως αναφέραμε, δεν είχε καν αμφισβητηθεί η μαρτυρία του εμπειρογνώμονα από την κατηγορούσα αρχή. Η απόρριψη της μαρτυρίας του εμπειρογνώμονα αφαιρέσε από το αποδεικτικό υλικό το μόνο στοιχείο που θα μπορούσε ενδεχομένως να θεωρηθεί ως είδος πραγματικής μαρτυρίας και εν πάση περιπτώσει στέρησε από το πρωτόδικο Δικαστήριο τη δυνατότητα αξιολόγησης της μαρτυρίας του Γ. Κούση αλλά και των άλλων μαρτύρων και με βάση τη θέση το σημείο στο οποίο κτυπήθηκε το αυτοκίνητο του εφεσείοντα,

όπως το προσδιόρισε ο εμπειρογνώμονας. Η πρόβλεψη αναφορικά με το ποια θα ήταν η απόφαση του πρωτόδικου Δικαστηρίου αν προσεγγιζόταν ορθά η μαρτυρία δεν είναι δυνατή.

- 5 Για τους πιο πάνω λόγους η καταδικαστική απόφαση πρέπει να παραμεριστεί.

10 Το Εφετείο έχει εξουσία να διατάξει την επανεκδίκαση της υπόθεσης. Στην υπόθεση *Ιωάννης Κώστας Δεσπότης ν. Αστυνομίας* (1990) 2 Α.Α.Δ. 287, ο Δικαστής Πικής αφού αναφέρθηκε στη νομολογία αναφορικά με τις αρχές με βάση τις οποίες το Εφετείο ασκεί την εξουσία του να διατάξει την επανεκδίκαση μιας υπόθεσης κατάληξε με τα ακόλουθα:

15 "Η επανεκδίκαση δεν είναι ούτε πρέπει να καταλήγει σε μέσο για την παροχή δεύτερης ευκαιρίας στην Κατηγορία να αποδείξει την υπόθεση. Η νομολογία διαφωτίζει ως προς τους παράγοντες οι οποίοι λαμβάνονται υπόψη στην άσκηση της διακριτικής ευχέρειας του δικαστηρίου. Η τελική απόφαση εξαρτάται από την εξισορρόπηση δύο εξίσου ουσιωδών παραγόντων για την απονομή της δικαιοσύνης: την ευχερή διασφάλιση των συμφερόντων του κατηγορουμένου που συνηγορούν κατά κανόνα υπέρ της αποφυγής της δυσχέρειας αντιμετώπισης δεύτερης δίκης, αφενός, και των συμφερόντων του δημοσίου για την αποτελεσματική εφαρμογή του νόμου, αφετέρου."

20

25

30 Δεν είναι δυνατό να προκαθοριστούν οι περιστάσεις κάτω από τις οποίες δικαιολογείται διαταγή για επανεκδίκαση. Κλασική είναι η περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνεται λανθασμένη νομική καθοδήγηση νοουμένου ότι η μαρτυρία θα μπορούσε με βάση το νόμο να στηρίξει καταδίκη. (*Pierides v. Republic* (1971) 2 CLR 263, *Charalambous v. Republic* (1985) 2 CLR 97).

35 Στην υπόθεση *Reid v. Queen* [1979] 2 All ER 904, αναφέρθηκε αριθμός σχετικών παραγόντων. Δεν πρόκει-

ται βέβαια για εξαντλητικό κατάλογο και δεν χρειάζεται να απαριθμήσουμε όλους τους παράγοντες που αναφέρθηκαν. Σημειώνουμε πως η σοβαρότητα της υπόθεσης, η διάρκεια και η πολυπλοκότητα της δίκης που έγινε, ο χρόνος και τα έξοδα που θα απαιτηθούν για τη δεύτερη δίκη, 5 είναι μερικοί από αυτούς.

Στην παρούσα υπόθεση δεν βρισκόμαστε μπροστά σε λανθασμένη νομική καθοδήγηση. Η πρώτη δίκη, όπως παρατήρησε και το πρωτόδικο Δικαστήριο, απαιτήσε μεγάλο χρονικό διάστημα. Στο τέλος δεν επιβλήθηκε στον κατηγορούμενο ποινή αλλά διατάχθηκε να πληρώσει μόνο τα έξοδα της δίκης επειδή αποτέλεσμα του δυστυχήματος ήταν ο τραυματισμός του και η ολική καταστροφή του αυτοκινήτου του. 10

Αφού σταθμίσαμε όλα τα σχετικά στοιχεία, κρίνουμε πως δεν θα ήταν ορθό να υποβληθεί ο κατηγορούμενος στην τλαιπωρία μιας δεύτερης δίκης. 15

Η έφεση επιτρέπεται. Ο κατηγορούμενος αθκώνεται και απαλλάσσεται.

Έφεση επιτρέπεται.